

Od Redakcji

Polskie Towarzystwo Psychiatryczne stara się wspierać lekarzy w ich codziennej pracy i dostarczać narzędzia pomocne w praktyce klinicznej. Eksperci z PTP reagują na to co w danym momencie ważne, przygotowując artykuły i rekomendacje będące odpowiedzią na najbardziej palące problemy (np. w czasie pandemii COVID-19 [1,2]. Rekomendacje PTP pojawiają się w kontekście zagadnień stanowiących codzienne wyzwania dla lekarzy psychiatrów (np. schizofrenia z objawami negatywnymi [3,4], powikłania leczenia przeciwpsychotycznego [5], leczenie kobiet w wieku rozrodczym z zaburzeniami afektywnymi [6-8]. W bieżącym numerze zamieszczamy ważne stanowisko grupy roboczej PTP na temat stosowania częściowych agonistów receptorów dopaminowych D2/D3 w leczeniu zaburzeń psychicznych. Psychiatria Polska daje również możliwość zapoznawania się z rekomendacjami Konsultanta Krajowego ds. Psychiatrii – tym razem na temat braku współpracy podczas leczenia schizofrenii.

Rekomendacje, standardy i zalecenia PTP oraz Konsultanta Krajowego to oczywiście lektura obowiązkowa każdego psychiatry. Jednak oprócz tych tekstów jak zawsze publikujemy artykuły naukowe, z których wiele ma charakter interdyscyplinarny (w bieżącym numerze znajdują Państwo tekst o konsultacjach psychiatrycznych na oddziale neurologicznym). Sporo uwagi poświęcono w obecnym zeszycie zaburzeniom jedzenia. Anoreksja jest ciężką, przewlekłą a niejednokrotnie niestety śmiertelną chorobą [9], co implikuje konieczność jak najwcześniejszego rozpoznania problemu [10,11]. Nawiązują do tego wyniki badań B. Ziółkowskiej i J. Ocalewskiego na temat zespołu gotowości anorektycznej. Nie mniejszy problem zdrowotny stanowi otyłość – plaga i epidemia naszych czasów. Otyłość to problem nie tylko dla obesitologów i bariatrów, to również problem dla psychiatrów [12], gdyż wiąże się ona z obniżonym poczuciem własnej skuteczności [13] oraz dysregulacją emocjonalną o czym piszą A. Brytek-Matera i współautorzy.

Optymalna opieka nad pacjentem psychiatrycznym zależy nie tylko od wiedzy i doświadczenia lekarza, ale również od zaangażowania, mądrości i empatii pielęgniarki. Tej pielęgniarki, która jest przepracowana, niedoceniona, słabo opłacana i która przyjmuje na siebie emocje – również te negatywne – cierpiącego człowieka. Stąd wysoki poziom stresu i ryzyko wypalenia w tej grupie zawodowej [14]. W bieżącej Psychiatrii Polskiej publikujemy ważny tekst E. Sygit-Kowalkowskiej na temat przewlekłego zmęczenia pielęgniarek, który może przyczynić się do większej świadomości z jakimi problemami muszą one się mierzyć.

Inne artykuły, które oddajemy do rąk Czytelników dotyczą zaburzeń afektywnych, zaburzeń osobowości i niedostosowania społecznego u młodzieży. Mamy nadzieję, że będzie to inspirująca lektura na długie jesienne wieczory

**Dominika Dudek – redaktor naczelna,
Jerzy A. Sobański,
Katarzyna Klasa**

Piśmiennictwo

1. Heitzman J. *Wpływ pandemii COVID-19 na zdrowie psychiczne*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(2): 187–198. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/120373>.
2. Łuc M, Szcześniak D, Trypka E, Mazurek J, Rymaszewska J. *Pandemia SARS-CoV-2 a populacja osób z otępieniem. Rekomendacje pod patronatem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(3): 421–436. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/122780>
3. Szulc A, Samochowiec J, Gałęcki P, Wojnar M, Heitzman J, Dudek D. *Rekomendacje dotyczące leczenia schizofrenii z objawami negatywnymi. Standardy farmakoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, część 1*. Psychiatr. Pol. 2019; 53(3): 497–524. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/100698>.
4. Szulc A, Dudek D, Samochowiec J, Wojnar M, Heitzman J, Gałęcki P. *Rekomendacje dotyczące leczenia schizofrenii z objawami negatywnymi. Standardy farmakoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, część 2*. Psychiatr. Pol. 2019; 53(3): 525–540. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/100697>.
5. Wichniak A, Dudek D, Heitzman J, Kapłon-Cieślicka A, Mamcarz A, Samochowiec J, Szulc A, Bieńkowski P. *Redukcja ryzyka metabolicznego u chorych na schizofrenię przyjmujących leki przeciwpsychotyczne – zalecenia Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego*. Psychiatr. Pol. 2019; 53(6): 1191–1218. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/113222>.
6. Samochowiec J, Rybakowski J, Gałęcki P, Szulc A, Rymaszewska J, Cudała WJ, Dudek D. *Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego dotyczące leczenia zaburzeń afektywnych u kobiet w wieku rozrodczym. Część I: Leczenie depresji*. Psychiatr. Pol. 2019; 53(2): 245–262. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/103385>.
7. Rybakowski J, Cudała WJ, Gałęcki P, Rymaszewska J, Samochowiec J, Szulc A, Dudek D. *Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego dotyczące leczenia zaburzeń afektywnych u kobiet w wieku rozrodczym. Część II: Choroba afektywna dwubiegunowa*. Psychiatr. Pol. 2019; 53(2): 263–276. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/103555>.
8. Rymaszewska J, Szcześniak D, Cudała WJ, Gałęcki P, Rybakowski J, Samochowiec J, Szulc A, Dudek D. *Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego dotyczące leczenia zaburzeń afektywnych u kobiet w wieku rozrodczym. Część III: Postępowanie w wypadku utraty ciąży oraz niepłodności w leczeniu niepłodności metodą in vitro*. Psychiatr. Pol. 2019; 53(2): 277–292. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/104440>.
9. Starzomska M, Rosińska P, Bielecki J. *Chronicznie chory pacjent z jądłowstrętem psychicznym i jego leczenie*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(4): 821–833. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/118601>.
10. Kotwas A, Karakiewicz-Krawczyk K, Zabielska P, Jurczak A, Bażydło M, Karakiewicz B. *Występowanie zaburzeń odżywiania wśród uczennic szkół ponadgimnazjalnych*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(2): 253–263. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/99164>.
11. Świerczyńska J. *Współwystępowanie cech perfekcjonizmu i gotowości anorektycznej u młodzieży szkolnej*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(2): 239–252. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/109070>.
12. Olszanecka-Glinianowicz M, Dudek D, Filipiak KJ, Krzysztanek M, Markuszewski L, Ruchała M, Tomiak E. List do Redakcji. *Leczenie nadwagi i otyłości w czasie pandemii i po jej zakończeniu. Nie czekajmy na rozwój powikłań – nowe wytyczne dla lekarzy*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(6): 1263–1268. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/130768>.
13. Sekuła M, Boniecka I, Pańnik K. *Ocena zachowań zdrowotnych, żywieniowych i poczucia własnej skuteczności chorych z otyłością olbrzymią*. Psychiatr. Pol. 2019; 53(5): 1125–1137. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/81182>.
14. Brudek P, Steuden S, Ciuła G. *Mediacyjna rola stylów radzenia sobie ze stresem w związkach temperamentu i wypalenia zawodowego. Badania pielęgniarek psychiatrycznych*. Psychiatr. Pol. 2019; 53(5): 1151–1168. DOI: <https://doi.org/10.12740/PP/OnlineFirst/99849>.